

॥ ५४ ॥ ५५ ॥ दाहितः जतुगृहे निरस्तो यूतेन राज्यादूरीकृतः ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ परमोपधिः महच्छब्दः ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ इति० उद्यो० नै० भा० पंचनवतितमोऽध्यायः ॥ ९५ ॥
 प्रशाम्य भरतश्रेष्ठमामन्युवशमन्वगाः ॥ पित्र्यन्तेभ्यः प्रदायां शं पांडवेभ्यो यथोचितं ॥ ५४ ॥ ततः सपुत्रः सिद्धार्थो भुंक्ष्व भोगान् परंतप ॥ अजातशत्रुं जानीषे
 स्थितं धर्मसतां सदा ॥ ५५ ॥ सपुत्रे त्वयि वृत्तिं च वर्तते यां न राधिप ॥ दाहितश्च निरस्तश्च त्वामेवोपाश्रितः पुनः ॥ ५६ ॥ इंद्रप्रस्थं त्वयैवा सौ सपुत्रेण विवासितः ॥
 सतत्र विवसन् सर्वान्वशमानीय पार्थिवान् ॥ ५७ ॥ त्वन्मुखान करोद्राजन्न च त्वामत्यवर्तत ॥ तस्यैवं वर्तमानस्य सौ बलेन जिहीर्षता ॥ ५८ ॥ राष्ट्राणि धनधान्यं
 च प्रयुक्तः परमोपधिः ॥ सतामवस्थां संप्राप्य कृष्णां प्रेक्ष्य स भांगतां ॥ ५९ ॥ क्षत्रधर्मादमेयात्मानाकं पतयुधिष्ठिरः ॥ अहंतु तव तेषां च श्रेय इच्छामि भारत ॥
 ॥ ६० ॥ धर्मादर्थान् सुखाच्चैव माराजन्नीनशः प्रजाः ॥ अनर्थमर्थमन्वानोऽप्यर्थं चानर्थमात्मनः ॥ ६१ ॥ लोभेऽतिप्रसृतान् पुत्रान्निगृहीष्व विशांपते ॥ स्थिताः शु
 श्रूषितुं पार्थाः स्थिता योद्धुमरिंदमाः ॥ यत्ते पथ्यतमं राजंस्तस्मिंस्तिष्ठ परंतप ॥ ६२ ॥ वैशंपायन उवाच तद्वाक्यं पार्थिवाः सर्वे हृदयैः समपूजयन् ॥ नतत्र क
 श्चिद्वक्तुं हि वाचं प्राक्रामदग्रतः ॥ ६३ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्वाचनपर्वणि श्रीकृष्णवाक्ये पंचनवतितमोऽध्यायः ॥ ९५ ॥ ॥ ६४ ॥ वैशंपा
 यन उवाच तस्मिन्नभिहिते वाक्ये केशवेन महात्मना ॥ स्तिमिता हृष्टरोमाण आसन् सर्वे सभासदः ॥ १ ॥ कश्चिदुत्तरमेतेषां वक्तुं नोत्सहते पुमान् ॥ इति सर्वे म
 नोभिस्ते चिंतयन्ति स्म पार्थिवाः ॥ २ ॥ तथा तेषु च सर्वेषु तूष्णीं भूते पुराजसु ॥ जामदग्न्य इदं वाक्यमब्रवीत् कुरुसंसदि ॥ ३ ॥ इमां मे सोपमां वाचं शृणु सत्यामशं कि
 तः ॥ तां श्रुत्वा श्रेय आदत्स्व यदि साध्विति मन्यसे ॥ ४ ॥ राजा दंभो द्रवो नाम सार्वभौमः पुरा भवत् ॥ अखिलां बुभुजे सर्वां पृथिवीमिति नः श्रुतं ॥ ५ ॥ सस्मनित्यं
 निशापाये प्रातरुत्थाय वीर्यवान् ॥ ब्राह्मणान् क्षत्रियांश्चैव पृच्छन्नास्ते महारथः ॥ ६ ॥ अस्तिकश्चिद्विशिष्टो वा मद्भिधो वा भवेद्युधि ॥ शूद्रो वैश्यः क्षत्रियो वा ब्राह्मणो
 वापि शस्त्रभृत् ॥ ७ ॥ इति ब्रुवन्नन्वचरत्स राजापृथिवीमिमां ॥ दर्पेण महतामत्तः कंचिदन्यमचिंतयन् ॥ ८ ॥ तंच वैद्या अरूपणा ब्राह्मणाः सर्वतोऽभयाः ॥ प्रत्यषे
 धं तराजानं श्लाघमानं पुनः पुनः ॥ ९ ॥ निषिध्यमानोऽप्यसकृत् पृच्छत्येव स वै द्विजान् ॥ अतिमानं श्रियामत्तंतमूचुर्ब्राह्मणास्तदा ॥ १० ॥ तपस्विनो महात्मानो वे
 दप्रत्ययदर्शिनः ॥ उदीर्यमाणं राजानं क्रोधदीप्ता द्विजातयः ॥ ११ ॥ अनेकजयिनौ संख्येयौ वै पुरुषसत्तमौ ॥ तयोस्त्वं न समो राजन् भवितासि कदाचन ॥ १२ ॥
 तस्मिन्निति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ वेदप्रत्ययदर्शिनः वेदजः प्रत्ययो ब्रह्मात्मैक्यापरोक्ष्यंत देवद्रुंशीलं येषां ते ॥ ११ ॥ १२ ॥